

bila samo še kup žarečih kovinastih drog. Preostanki so izžarevali tako vročno, da se ni mogel nikdo koj po nesreči približati težko poškodovanim. Tekom prve četrt ure so odnesli samo tri čisto izoglenela trupla, katerih sploh ni bilo za spoznati. Kmalu zatem so sledile še manjše eksplozije. Nesreča se je zgodila po ameriškem času ob 19.20, šele po 20. uri so se lahko podali reševalci skozi poveljniško kabino v notranjost razvalin. Ob 21.15 so odjeknile še tri nadaljnje in manjše eksplozije.

Žrtve in vzrok nesreče

Po poročilih iz Lakehursta, kjer je njujorsko letališče, je gorel »Hindenburg« po eksploziji eno uro. Število mrtvih znaša 34. Med te sta všteti dve osebi, ki sta polegali poškodbam koj po prepeljavi v bolnišnico. Živih je ostalo 24 potnikov in 42 mož posadke. Ranjena sta oba kapitana zrakoplova Pruss, ki je tokrat prvič poveleval, in z večjimi vožnjami preizkušeni Lehmann, ki je kmalu v bolnici umrl vsled opeklin.

Predsednik ameriške zrakoplovne družbe je izjavil časnikarjem, da je iskati vzrok nesreče v dveh možnostih. Prvi vzrok so zračne prilike, ki so bile zelo slabe. Radi plohe je bil pristanek zrakoplova zelo težaven. »Hindenburg« je krožil eno uro nad letališčem in čakal na ugodno priliko za pristanek.

Druga možnost je ta, da je skočila iskra iz enega od motorjev v onem trenutku, ko so odprli ventile za pogonski plin. Pri tej priliki se je izoblikovala tako zvana plinska vreča, ki je povzročila eksplozijo.

Nepričakovano popolno uničenje ponosnega »Hindenburga« je nesreča, ki je odjeknila turobno ne samo po Nemčiji in Ameriki, ki sta najbolj prizadeti, ampak po vsem svetu, kateri je skozi leta občudoval vsem vremenskim neprilikam kljubujočega zračnega velikana.

Razne novice.

»Kmetijski list« prinaša številko za številko dokaze, da je lažisvobodomiselnega, krščanstvu in duhovščini sovražnega mišljenja. V številki z dne 5. maja očita verski vzgoji, da ji manjka socialna smer, in duhovnikom, da jim manjka socialni čut. Niti na misel nam ne pride, da bi pred liberalnim kmetijcem branili katoliško vero, ki polaga s propovedovanjem in izvrševanjem zapovedi o ljubezni do bližnjega socialnosti najtrdnjejšo podlago in oporo. Kar pa se tiče naše duhovščine, ji daje zgodovina našega naroda najsijajnejše spričevanje, da je bila ter je največja, ponekod in včasih edina prijateljica slovenskega ljudstva. Kdo pa je branil siromašnega slovenskega kmeta pred odiranjem liberalnih podeželskih kmetijskih velikašev in njihovih zaveznikov, liberalnih advokatov? Katoliški duhovnik. Kdo je ustanavljal posojilnice, ki so rešile kmeta iz rok liberalnih kmetijskih in gosposkih oderuhov? Katoliški duhovnik. Laži-svobodomiselna gospoda, podeželska in mestna, je prepojena z duhom sebičnosti do zadnjega vlakenca svojega bistva ter se za bližnjega le takrat briga, kadar ga izrablja.

Električna luč. V »Slov. gospodarju« smo čitali, da nameravajo strokovnjaki napejljati po vseh Slovenskih gorica električno luč. Naj bi to ne bilo omejeno samo na ožji krog krajev, marveč se raztegnilo v širši krog. Res je, da je instalacija draga, pa luč sama je v primeri s petrolejem veliko cenejša. Vprašal sem nekega gospodarja, ki ima to luč, koliko plača na mesec. Pravi: na mesec plačam 8 Din. Mi pa za petrolej plačamo na mesec okoli 40 D. Kaj pa so petrolejske lampe v primeri z elektriko?

Zavarovanje kolesarjev. Nezgode kolesarjev zavarujemo: Ako se kolesar smrtno ponesreči, izplačamo 10.000 Din. Ako postane kolesar trajni invalid, izplačamo 40.000 Din, ako kolesar do smrti povozi eno osebo, izplačamo 30.000 Din, ako poškoduje ali povzroči smrt več oseb, izplačamo 100.000 Din, ako kolesar poškoduje tujo lastnino, izplačamo za stvarno škodo do 10 tisoč Din. Letna premija za eno kolo stane vse-



ga skupaj samo 50 Din. Zavarujemo osebe proti vsem vrstam nezgod, zavarujemo avtomobile, trgovine, privatna stanovanja, urade, proti vlomski tatvini in ropu. Kdor hoče hišo, premičnino, trgovino zavarovati solidno, naj se obrne na glavni zastop »Vzajemne zavarovalnice«, Maribor, Loška ulica 10 (glavni zastopnik Franjo Zebot).

Obžalovanja vredni slučaj.

Prijeti vlomilec priznal. Zadnjič smo poročali, da je padel v roke orožnikom v Studencih pri Mariboru Franc Stanek. Pod težo dokazov je priznal, da je vlomil 4. februarja med opoldanskim odmorom v draguljarno Bizjak v Gosposki ulici v Mariboru. Oplenil je iz blagajne 60.000 Din in je odnesel še več zlatnine. Plen je delil z Avgustom Koler, brezposelnim mesarskim pomočnikom. Dne 11. marca je sredi poldneva odprl z vetrilom trafiko Roze Žnidarič na Aleksandrovi cesti. Pobral je 1000 Din gotovine in za 7000 Din kolekov ter znamk. Denar je sam porabil. Od kolekov je izročil 200 Din Jožefu Golobu, krojaču v Studencih, ostalo pa je skril pri Glazerju, mesarju v Studencih, kjer so našli v postelji še za 1000 Din kolekov. Stanek je osumljen vloma v mariborsko vinarsko šolo v noči 5. aprila. Takrat je zginilo iz blagajne nekaj gotovine. Dalje ga zasledujejo orožniki iz Murske

Srce najpopolnejši stroj

Človeško srce je nesalika, ki skrbi za krvni obtok. V vsaki minuti napravi ta stroj kakšnih 70 obratov. V celem letu torej približno 36.790.000 obratov. Če vzamemo 70 let kot povprečno človeško življenje, nam pokaže račun, da je človeško srce v tem času delalo okrog 2.500.000.000 krat. Utripnilo je torej okrog 2 in pol milijarde krat! Kaj pomeni to delo, je skušal izračunati neki anatom. Ob vsakem utripu spravi srce 100 g krvi v obtok, torej 71 na minuto, 4201 na uro in 10 ton na dan. Malč, povprečno 15 cm visoki in 10 cm široki organ, spravi v sedemdesetih letih torej nič manj nego 250.000 kubičnih metrov krvi v obtok! Noben stroj ne more do-

Grofov jagar.

Povest iz domačih hribov.

18

Stresel se je. Bilo je prvič, da mu je bila pot v planino zoprna. Zaradi tega je ostal tudi dalje, kot je bilo treba, v Kapli. Krčmar, h kateremu je stopil, in gostje, ki so sedeli za mizami, so ga debelo pogledali. Odkod kaj prihaja, so ga vprašali; v planini je vendar za dve klaftri snega in s Fužine naprej ni nobene poti. S krpljami že prideš, je menil jagar kar tako.

Potem je pripovedoval, kak vihar je bil onikrat in kako so se trgali plazovi in pomedli toliko gamsov. Vsega ni povedal. Pivci so majali z glavami in menili, da za nič na svetu ne bi hoteli niti en teden ne biti v tej strašni samoti. Jagar je tlesnil s prsti, ko da ni vredno besede; v resnici pa se mu je vedno manj ljubilo nazaj v planino. Toda drugega ni bilo; spraviti se je moral na pot.

Ko je odhajal iz krčme, je iz hiše na drugi strani prišla mlada ženska in pripeljala dekletce za roko. Bila je belo oblečena, svetlo zeleno ruto je imela okoli ramen in svetlo rdečkasto na glavi! Sončno radosten ji je bil obraz.

Šment, saj to je Veronika!

Kakor kaka vila je, o katerih vedo stari povedati. Zda! obrača glavo sem k njemu. Toda glej!

Ustnice so se ji namrdnile, prezirljivo se je ozrla, obrnila naglo k dekletu, ga potegnila za seboj in odhitela...

Kaj?

Ko da ga je kdo po licu udaril, tako je obstal. Potem pa ga je razvnela jeza.

»Prekleta coprnica!« je zaškrilpal.

Jezno je stisnil zobe in z dolgimi koraki odhitel. Bik neumni, da se zaradi take deklinine razburja! Ne, deklina ni, ampak coprnica, vražja coprnica! Kaj mu more očitati?

Pa ga ošvrkne tako, ko da ni mož, ampak švigašvaga, ki besede ne drži in ni vreden spoštovanja! Mar ni držal besede? Še več je storil, kakor sta se zmenila.

Kaj se potem razburja? Mu je pač vseeno, kaj takole zafrkljivo dekle o njem misli! Saj vedo po vsej dolini, da grofov jagar svoje besede ne sne, da bi se lotil samega živega vraga, če bi bilo treba...

Z rokami je zakrilil, kakor da je hotel prepočiti sitne mušice. Ali čim bolj se je silil, da bi pregnal misli na Veroniko, tem bolj je kuhalo in kipelo v njem. Ni mogel preboleti zaničljivega prezira, ki mu ga je Veronika očitno pokazala.

Edina pot v planino je šla mimo Fužine. Jagar je bil tako zamišljen, da je opazil krčmo šele, ko je bilo le kakih deset korakov še do nje. Tedaj je začul godce, ki so na vse pretege piskali.

Hola, tu pa plešejo!

Sobote, kjer je 8. aprila bilo vlomljeno v podružnico Bate in je zginilo 4123 Din gotovega denarja. Orožniška postaja v Selnici ob Dravi sumi, da je Stanek v noči 21. marca v družbi nekega Andreja Štruklja obiskal trgovino Ludovika Pinterja in odnesel raznega blaga za 7000 Din. Poleg Staneka je policija zaprla omenjenega mesarja Glazerja, ki je skrival in razpečaval ukradeno blago in predmete. Mesarja Kolerja še nimajo.

Krvavo dejanje iz ljubosumnosti. V Ivanjkoveh pri Ormožu je zagrešil odpuščen orožnik zločin iz ljubosumnosti, kojega žrtev je postala Ana Novak, blagajničarka v Petovarjevi trgovini, katera je bila tamkaj uslužbena že tri leta. Novakovo, ki je bila doma iz Šmarja pri Jelšah, je pričakal na večer Avgust Lipovec, 30 let stari odpuščen orožniški kaplar, doma iz občine Trave v čabarskem okraju. Zadal ji je sedem zabodljivcev z žepnim nožem. Angela se je koj zgrudila in obležala v mlaki krvi. Lipovec je po opravljenem krvavem dejanju zbežal. Zabodena je med prepeljavo v ormoško bolnišnico izdahnila. Lipovca so drugi dan po zločinu izsledili orožniki v kleti Matije Spešiča v Vinškem vrhu. Morilec je služil osem let pri orožnikih in je bil letos 30. januarja pri orožniškem poveljstvu v Ptuj odpuščen iz službe radi razburljivosti. Nastanil se je pri Petovarju v Ivanjkoveh, kjer se je preživljal s prihranki in je bil zaljubljen v Novakovo, ki ga ni mogla poročiti, ker je bil brez službe.

Vlom. Na Pohorju pri Mariboru je bilo vlomljeno pri Kristini Jeršek. Neznanec je odnesel cigaret, obleke in raznih predmetov za 2000 Din.

Odvržen novorojenček. Ko so lovili ribiči iz Hrastje-Mota pri Radencih v rokavu Mure ribe, so potegnili iz vode truplo novorojenčka ženskega spola. Trupelce je bilo že precej razpadlo. Po nečloveški materi polzvedujejo orožniki.

Krvav obračun med Bosancema. Na cesti se je odigral med Bosancema obračun, ki je zahteval smrtno žrtev. Franjo Ma-

tošević, 37 letni delavec iz Pokračičev blizu Travnika v Bosni, in njegov sodomačin Ivan Debeljak iz Bučičev, sta prevažala že nad eno leto v št. Jurju ob juž. žel. drva za nekatere trgovce. Omenjena sta te dni popivala po raznih krčmah in sta prišla slednjič tudi k Martinu Šporerju, kjer sta začela med seboj barantati za kovanje. Pri kupčiji sta se sprla in sta se začela metati po gostilniški sobi, dokler ju niso drugi posadili na cesto. Zunaj na prostem je pograbil Matošević poleno in je lopnil z njim Debeljaka s tako silo po glavi, da mu je zdrobil lobanjo in so mu izstopili možgani. Smrtno nevarno ranjenega so prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer je umrl. Matoševića, kateri se izgovarja na silobran, so prijeli orožniki.

Neznan utopljenec. Blizu postaje v Zagorju je naplavila Sava truplo neznanca, ki je bilo že kak teden v vodi, ker je bil obraz že nekoliko razjeden, niti starosti niso mogli ugotoviti.

Prepoznan vtopljenec. Zgoraj poročamo o neznanem vtopljenec, katerega so potegnili iz Save pri Zagorju. V neznancu so prepoznali 23 letnega Alojza Repnika iz Vinj. Dne 8. aprila je bila v Vinjah pri Ljubljani zapuščinska razprava na Repnikovi domačiji. Lojze Repnik je bil dedič za umrlim očetom. Že 9. aprila je zapustil dom. Šel je v Savo iz obupa, kako bo izvršil oporoko in izplačala.

S težko poškodbo v bolnišnico. Pri Sent Pavlu pri Preboldu je bil napaden od neznancev 21 letni kovaški pomočnik Jože Zalokar, ki je dobil globok zabodljiv v desno stran hrbta. Zabodena so oddali v celjsko bolnišnico.

Prostovoljna smrt starega rudniškega čuvaja. V Zagorju ob Savi so našli za srobot obešenega starega vpokojenega rudniškega čuvaja Martina Stibriča, ki je bil rodом iz Velikega Obreža pri Brežicah. Več let je bil zaposlen pri nakladanju premoga ter apna pri zagorskem rudniku. Ko je oslabil, je opravljal do upokojitve službo nočnega čuvaja.

Iz obupa v smrt. Ob cesti pri Sp. Polskavi so našli s prestreljeno glavo 25 letnega posestnikovega sina Leopolda Resnik. — Med mestnim zavetiščem v Medlogu pri Celju in levškim mostom so potegnili iz Savinje truplo neznanega utopljenca, ki je star 38—40 let. Predno je nesrečnejš skočil v vodo, si je zadržal vrat s pasom in si je zvezal noge s tankim ovčjem. — V Gradcu pri Litiji se je obesil 46 letni posestnik Franc Prežlj.

Še zagoneten zločin. V Loški gori nad Zrečami je bil najden v gozdu obešen Alojzij Kladnik, 70 letni hlapec pri posestniku Pačniku. Ko so ga sneli z veje, so ga pokopali, a kmalu so buknile na dan govorice, da si ni sam končal življenja. Truplo so izkopali in sodno raztelesenje je ugotovilo, da je imel zabodljiv v prsa in je dobil tudi udarec po glavi. Storiteli so starčka najbrž že mrtvega obesili. Pod sumom krivde so izročili orožniki v zapore v Konjicah 35 letno Pačnikovo hčer Marijo in njenega ženina Ignacija Lamuta. Oba odločno zanikata krivdo. Kladnik je služil že 17 let pri Pačniku, kjer je vodil gospodarstvo. Pačnik mu je obljubil, da mu bo izročil polovico posestva, kar pa ni bilo po volji njegovi edini hčerki. Preiskava bo že dognala, kdo je krivec.

Izpred sodišča.

Obsodba radi napada na lovskega paznika. V noči na 6. september je napadel 25 letni dninar Ivan Ivanuš od Velike Nedelje lovskega paznika Ivana Petek. Napadalec je pazniku odvzel puško in ga je poškodoval. Senat mariborskega okrožnega sodišča je obsodil Ivanuš na dve leti težke ječe.

Obnova obravnave o roparskem umoru. Zagonetno krvavo dejanje, katero se je odigralo pred petimi leti, bi naj bilo v kratkem pojasnjeno. Dne 27. aprila 1932 so našli v Pavlovskem vrhu pri Ormožu mrtvo v hiši posestnico Ano Tomažič. Najprej so domnevali, da je postala ženska žrtev sobnega ognja, ker so ležali okrog

Začul je drsanje in udarjanje ob pod. In klarinet! Kako je ta narobe piskal! Kdo je le ta mojster, ki tako kazi? Tega si mora pogledati!

Nak! Ne bo šel! Zaklel se je, da ne prestopi tega praga.

Toda tistega, ki njegovemu klarinetu tako silo dela, tega si mora ogledati.

Naglo je stopil v vežo in pokukal skozi priprte duri. Seveda! Vsa družina je bila spet na kupu, Murko, Lavrinc, Špela in vsi po vrsti, kar jih je bilo Kapelčanov. Iz Šmarja ni bilo nobenega. Med godci so bili krčmar Tilen, Jozelj in tolsti Drnač, ki jo je tako neznansko narobe rezal na klarinetu. Pravkar je zopet tako zapiskal, da je jagra v ušesih zabolelo.

Jezno je skočil v sobo in kar med godce; maknil je Drnaču klarinet, dedca pa je odrinil tako, da se je na tla zvalil.

»Drnač, rajši na prste žvižgaj!«

Plesalci so se razleteli, zakrohotali so se in jeli vpiti:

»Halo, Anza! Anza!«

Ta pa je že držal klarinet v ustih, trenutek še — in že je zapiskal, kakor je znal le on, godci za njim in pari so se zavrteli, Anza pa je piskal, piskal in gnal hitreje, hitreje, da se je pod tresel, da so stene odmevale, divji vriski so vžigali vmes, dekleta so vpila, in še bolj je gnal Anza, podoben divjemu možu, podoben satanu, v pijanem vrtincu so se poganjali pari, pot jim je lll s čela, pihali so ko meh, motili

se jim je začelo, zdaj tu, zdaj tam je omahnil kak par, na kup so omahovali in se razpršili onemoglo po kotih.

Res, kakor satan se je zarežal grofov jagar; skočil je z mlze, fantje in dekleta pa okoli njega:

»Anza, Anza! Odkod pa ti?«

»Odkod pa vi? Bi rekli, da sem vas v mestu videl.«

»Pred sto leti, da! Saj ti si se menda tudi s polži pripeljal.«

»Delo sem imel.«

Špela je prinesla vrč vina in je natočila največjo kupo.

»Na, Anza, pij!«

Jagar je v trenutku zvrnil kozarec in si ga dal še drugič in še tretjič in še četrtič naliti. Da bi bil tako nezmerno pil, tega še nihče ni videl.

»Hola ho, godci, dajte katero!« je zavpila Špela. »Zdaj bova rajala midva, jaz in Anza.«

Godci so udarili, Anza pa je prijel Špelo in se zasukal z njo, da se je kar kadilo. Špeli se je tako vrtelo v glavi, da je zamižala in omahnila na jagra. Toda raj je bil kratek, kajti krčmar se je zbal za hčer in je ustavil godce. Jagar je zaklel in potisnil deklino od sebe, potem pa zagrabil za vrč in zliil vse vino vase. Vse je zastrmel vanj, kajti mislili so, da ga bo vrglo. Ali jagar se ni opotekel, niti v hoji ga ni spodnašalo niti jezik se mu ni zapletal; očitno je bil močnejši od vina.

seči pod istimi pogoji istega orjaškega učinka.

Mož, ki krste zbira

V Adelaidi v Avstraliji živi bogat lastnik predilnice Richard Petrs, ki zbira krste za svoj muzej. Ta njegov muzej je gotovo edini svoje vrste na vsem svetu. Mož je od sile ponosen, da takih krat nima noben muzej na svetu. Njegov jih ima nad 700, in sicer iz vseh časov in iz vseh mogočih tvarin. Med kratami je najbolj dragocena krsta iz čiste ga zlata, v kateri je nekoč počivalo truplo egiptovskega faraona. Druga tudi nenavadno dragocena krsta, je iz kristala. Mož pa še ni zadovoljen s tem, kar ima in išče dragocenih krst še naprej ter žrtvuje za to svojo željo velike denarje.